irannewspaper.ir

سه‌شنبه ۲۸ مرداد ۱۴۰۴ • سال سی‌و یکم • شماره ۸۸۱۶
• اذان ظهر ۱۲/۰۸ • اذان مغرب ۱۹/۰۸ • نیمه شب شرعی ۲۳/۲۳ • اذان صبح فردا ۰۳/۵۷ • طلوع آفتاب فردا ۰۵/۲۷

«ایران» را در صفحه‌های مجازی دنبال کنید

ایران

• **صاحب امتیاز:**
خبرگزاری جمهوری اسلامی

• **مدیر مسئول:**
صادق حسین جابری انصاری

• **سردبیر:**
هادی خسروشاهین

مؤسسه فرهنگی - مطبوعاتی ایران
• **رئیس هیأت مدیره:** صادق حسین جابری انصاری
• **مدیرعامل:** علی متقیان
• **تلفن:** ۸۸۷۶۱۷۲۰ • **نمابر:** ۸۸۷۶۱۲۵۴ • **ارتباط مردمی:** ۸۸۷۶۹۰۷۵ • **امور مشترکین:** ۸۸۷۴۸۸۰۰
• **پیامک:** ۳۰۰۰۴۵۱۲۱۳ روابط عمومی • **صندوق پستی:** ۵۳۸۸-۱۵۸۷۵
• **نشانی:** تهران خیابان خرمشهر، شماره ۲۰۸ • **توزیع:** نشر گستر امروز • **چاپ:** چاپخانه‌های همشهری
• **سازمان آگهی‌های روزنامه ایران:** دارنده گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
• **پذیرش سازمان آگهی‌ها:** ۱۸۷۷ • **انتشارات مؤسسه فرهنگی- مطبوعاتی ایران:** ۸۸۵۰۴۱۱۳

سخن روز

امیرالمومنین علیه السلام:
سه خصلت موجب دوستی است: خوش‌خویی، مهربانی و فروتنی.

«غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۴۶۸۴»

گزارش

آیین بدرقه و تشییع پیکراستاد محمود فرشچیان برگزار شد

وداع با نگارگرعشق و زیبایی

گروه فرهنگی / آیین بدرقه و تشییع پیکراستاد محمود فرشچیان برگزار شد. روزگذشته شهراصفهان میزبان عاشقان نگارگر بزرگ ایران بود.آمده بودند برای وداع با خالق «عصرعاشورا»؛ هنرمندی که به گفته وزیر فرهنگ «نابغه‌ای در عرصه هنر بود.»

سیدعباس صالحی، وزیرفرهنگ و ارشاد اسلامی روز گذشته در آیین بدرقه و تشییع پیکر استاد محمود فرشچیان که در هنرستان هنرهای زیبای اصفهان برگزار شد بیان کرد: استاد فرشچیان هنرمندی بود که حکمت ایرانی و اسلامی را در آثارش جلوه‌گر ساخت و هنر او با مردم و برای مردم بود، نه صرفاً برای گروهی خاص. استاد محمود فرشچیان نابغه‌ای در عرصه هنر بود که با پیوند میان هنر ایرانی، اسلامی و معاصر، آثاری مردمی و قدسی خلق کرد و میراثی جهانی برای فرهنگ و هنر ایران زمین بر جای گذاشت.

او با بیان اینکه استاد فرشچیان از همان جوانی استعداد و نبوغش نمایان بود، خاطرنشان کرد: جلال‌الدین همایی در همان سال‌های اول، او را «فرزانه» و «یادگار هنرمندان بزرگ ایران» خواند؛ تعبیری که گویای شناخت عمیق وی از جایگاه این استاد بود.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی ویژگی دیگر هنر فرشچیان را «قدسی و معنوی بودن» دانست و اظهار کرد: «او ارتباطی عمیق با عالم حقیقت و ملکوت داشت و به همین دلیل نقوش و آثارش با فطرت انسانی سازگار است و در دل‌ها می‌نشیند.»

صالحی همچنین به سخنان رهبر معظم انقلاب در ستایش از آثار استاد فرشچیان اشاره کرد و گفت: «رهبر انقلاب در توصیف تابلوی «عصر عاشورا» فرمودند که هر بار به آن نگاه کرده‌اند اشک در چشمشان جاری شده است؛ این نشان‌دهنده عمق تأثیرگذاری هنر فرشچیان بر قلب‌هاست.»

او با ابراز تسلیت به خانواده استاد فرشچیان و ملت ایران، تأکید کرد: «او نه تنها هنرمندی بزرگ، بلکه انسانی بزرگ بود که شخصیت والایش بر آثارش برتری داشت و میراثی ماندگار از فرهنگ و هنر ایرانی برای جهان بر جای گذاشت.»

استاندار اصفهان نیز در این مراسم استاد فرشچیان را «سرمایه‌ای فراتر از اصفهان» دانست و تأکید کرد که آثار و اندیشه‌های او همواره الهام‌بخش نسل‌های آینده خواهد بود.

مهدی جمالی‌نژاد افزود: «ویژه بودن این روز بر کسی پوشیده نیست؛ امروز یکی از بزرگ‌ترین فرزندان اصیل فرهنگ و هنر ایران زمین بدرقه می‌شود.»

او با اشاره به بازتاب گسترده فقدان این استاد در سطح ملی و بین‌المللی افزود: «پیام‌های تسلیت نشان داد که استاد فرشچیان تنها هنرمند اصفهان نبود، بلکه سرمایه‌ای ملی و جهانی بود. او مرزهای هنری ایران را با تلفیق هنر سنتی و معاصر درنوردید و توانست پیام‌های دینی و ملی ایران را به عالی‌ترین شکل در قالب هنر معاصر به جهانیان معرفی کند.»

استاندار اصفهان با بیان اینکه فرشچیان ظرفیت‌های نوینی برای هنر سنتی ایران آفرید، اظهار کرد: «او با آثار خود جهانی از مفاهیم آیینی و انسانی را زنده کرد و نشان داد هنر ایرانی ظرفیت‌های پنهان بسیاری دارد. استاد فرشچیان ادامه‌دهنده مکتب اصفهان بود؛ مکتبی که روزگاری در دوره صفوی توسط رضا عباسی و بهزاد پایه‌گذاری شد و تا امروز امتداد یافته است.»

بنابراین گزارش؛پیکر استاد محمود فرشچیان در آرامگاه ابدی‌اش در باغ مقبره صائب تبریزی به خاک سپرده شد. جمالی‌نژاد تأکید کرد: «راز ماندگاری فرشچیان در این است که فراتر از زمان و مکان، بخشی از وجود خود را در جهان باقی گذاشت. انسان‌ها نه به اندازه طول عمرشان، بلکه به اندازه عمق اثرشان در دل تاریخ ماندگار می‌شوند و استاد فرشچیان با وقف هنر خود برای دین و فرهنگ، به چهره‌ای جاودانه تبدیل شد.»

او با اشاره به ویژگی‌های شخصیتی این هنرمند فقید همچون تواضع، بردباری، صداقت و وفاداری، گفت: «هرگاه به نگاره‌های استاد بیندیشیم، درمی‌یابیم که او هنوز در میان ماست؛ چرا که هنرمندان راستین هیچ‌گاه بازنشسته و فراموش نمی‌شوند.»

ایران، اصفهان و جهان هنر گوهر بزرگی را از دست داد

محمد جواد ظریف وزیر اسبق امور خارجه نیز در دیداری که با هنرمندان اصفهان داشت بیان کرد: «استاد فرشچیان هنرمندی بود که انسانیتش به زیور هنر آراسته شده بود. عشق فرشچیان به اهل‌بیت(ع)، ایران و انسانیت در همه آثار و رفتار او متجلی بود و امروز همه دوستداران هنر در سوگ او عزادارند.»

اواظهار کرد: «جمعی از بهترین اساتید و فرهیختگان هنر ایران گردهم می‌آیند و همه برای بزرگداشت او سر تعظیم فرود می‌آورند. چنین جایگاهی نه فقط به دلیل هنرمندی، بلکه به‌واسطه انسانیتی است که به زیور هنر آراسته شده است.استاد فرشچیان انسانی سرشار از عشق بود؛ عشقی که به اهل‌بیت(ع) داشت، بارها در کلام و آثارش دیده می‌شد. هر کس فرصتی برای نشست و برخاست با او پیدا می‌کرد، این ارادت را لمس می‌کرد. عشق استاد به ایران، عشق استاد به انسانیت، از وجودش تراوش می‌کرد. یاد دارم در پاریس دیداری داشتم؛ سال نو میلادی بود و ما کتاب‌های استاد را برای مقامات می‌فرستادیم. می‌گفتیم، فرشچیان، ایران و نماد ایران است. بارها استاد با همان تواضع مثال‌زدنی‌اش ما را گردهم می‌آورد. یادم هست یک‌بار از اصفهان به آمریکا آمده بود. همان فرشی را که همیشه می‌گفتم روی آن نوشته بود «بنی‌آدم اعضای یکدیگرند»، آورد. می‌دانید که همان را برای سردر سازمان ملل بردند.

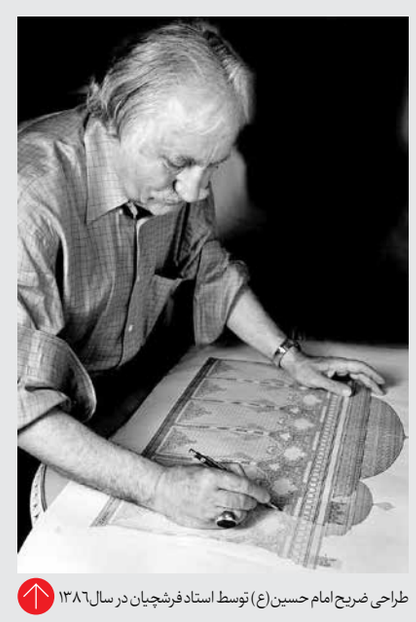

طراحی ضریح امام حسین(ع) توسط استاد فرشچیان در سال ۱۳۸۶

ظریف تصریح کرد: «این خاطره‌ها هیچ‌گاه از یادم نمی‌روند. ایران، اصفهان و جهانِ هنر، گوهر بزرگی را از دست داد و امروز همه دوستداران هنر عزادارند.»

مهدی هاشمی با «کوسه» به سینما می‌آید

فیلم سینمایی «کوسه» به کارگردانی علی عطشانی پس از گذشت چهار سال از زمان ساخت، موفق به اخذ پروانه نمایش شده و در شهریورماه روی پرده سینماهای سراسر کشور خواهد رفت. فیلمبرداری «کوسه» در ایران و ترکیه انجام شده است و مهدی‌هاشمی، مهران احمدی، سیما تیرانداز، بهناز جعفری، ریحانه پارسا، ماری سلامه از لبنان و آسیا تاشکین از ترکیه با حضور پژمان جمشیدی مجموعه بازیگران این فیلم کمدی هستند./روابط عمومی

بانیپال شومون به «الیور توئیست» پیوست

بانیپال شومون با نقش «بیل ساکس» در نمایش موزیکال «الیور توئیست» پاییز امسال به صحنه می‌آید. همچنین کاظم سیاحی سه نقش متفاوت «ساوربری»، «قاضی» و «پارکر» را در این اثر ایفا می‌کند. در روزهای گذشته نیز هوتن شکیبا و بهنوش طباطبایی به عنوان اولین بازیگران «الیور توئیست» معرفی شدند و حسین پارسایی از گرامیداشت یادآتیلا پسیانی، بازیگر دور قبلی این نمایش، در سری جدید اجرا خبر داد./روابط عمومی

علیرضا داوودنژاد «مار در آستین» را می‌سازد

علیرضا داوودنژاد قصد دارد بر اساس یک پرونده واقعی، فیلم سینمایی «مار در آستین» را بسازد. او که پس از فیلم «مصائب شیرین ۲» در سال ۹۷ فیلمی نساخته است، می‌گوید، خودش «مار در آستین» را تهیه خواهد کرد اما اگر کسی متقاضی مشارکت و سرمایه‌گذاری در این فیلم باشد، استقبال می‌کند. پیش‌بینی علیرضا داوودنژاد این است که این فیلم پاییز جلوی دوربین برود؛ فیلمی که گفته می‌شود در فضای فیلم «کلاس هنرپیشگی» خواهد بود./ایسنا

ارکسترسمفونیک تهران امشب «نامیرا» را به روی صحنه می‌برد

عرض ارادت موسیقایی به عاشورا

عکس: حسین نقی زاده

گزارش

نداسیجانی
روزنامه‌نگار

تازه‌ترین برنامه ارکستر سمفونیک تهران با عنوان «نامیرا» امشب و فرداشب در تالار وحدت به روی صحنه می‌رود. روایتی موسیقایی از حماسه کربلا برگرفته از مثنوی «نیر تبریزی» (آتشکده نیّر) به آهنگسازی «بهزاد عبدی» و رهبری «نصیر حیدریان». این کنسرت ۲۸ و ۲۹ مردادماه با هنرنمایی هنرمندان برجسته‌ای چون وحید تاج، حسین علیشاپور، مجتبی عسگری، هادی فیض‌آبادی، محمود صالحی، بهناز نادری، حسین میرزاییان و محسن زرآبادی‌پور برگزار می‌شود. «نامیرا» با بهره‌گیری از قالب اوراتوریو و ارکستراسیون برای ارکستر بزرگ، گروه کر و گروه خوانندگان، به روایت موسیقایی آزادگی و جاودانگی عاشورا می‌پردازد. اجرایی به همت بنیاد رودکی و مرکز مأوا و با مشارکت مؤسسه کمک به توسعه فرهنگ و هنر و صندوق اعتباری هنر.

عزاداری با زبان موسیقی

نصیر حیدریان، رهبر ارکستر سمفونیک تهران در گفت‌وگو با «ایران» درباره تازه‌ترین اجرای این ارکستر بیان کرد: «این کنسرت نخستین تجربه اجرای آیینی ارکستر سمفونیک تهران است که با حضور ۷۵ نفر از اعضای ارکستر با همراهی ۶ سولیست و یک راوی و سه بازیگر به مدت ۹۰ دقیقه به روی صحنه می‌رود. کنسرتی که متناسب با این ایام اجرا می‌شود.»این رهبر ارکستر در ادامه صحبت‌هایش گفت: «۱۰ سال پیش (سال ۱۳۹۴) با همراهی ارکستر سمفونیک تهران «اپرای عاشورا» ساخته آقای بهزاد عبدی را رهبری کردم و این بار اجرایی دیگر در قالب «اوراتوریو» که به نوعی مرثیه‌خوانی است را به روی صحنه می‌بریم. از نگاه من، مهم‌ترین اتفاق این اجرا این است که با زبان موسیقی بتوانیم عزاداری کنیم تا معنویت حقیقی انسان با زبان هنر بازگو شود. جالب است بدانید در تمامی کشورهای دنیا هم آثار موسیقایی آیینی اجرا می‌شود و این ارتباط معنوی وجود دارد مانند آثار باخ، بتهوون و موتزارت که از آهنگسازان برجسته جهان هستند. به عنوان مثال «باخ سه اثر بزرگ مذهبی دارد که برگرفته از انجیل عهد عتیق است و هر کدام حدود ۲ ساعت است یا رکوئیم‌های موتسارت که هر ساله اجرا می‌شوند و مورد استقبال مخاطبان هم قرار می‌گیرند.»، محتوای روحانی دارند. دیگر آهنگسازان بزرگ جهان مانند مندلسون بروکنر، هایدن، شومان و... هم آثار مذهبی ساخته اند.

> حیدریان: از نگاه من، مهم‌ترین اتفاق این اجرا این است که با زبان موسیقی بتوانیم عزاداری کنیم تا معنویت‌حقیقی انسان با زبان هنر بازگو شود. جالب است بدانید در تمامی کشورهای دنیا هم آثار موسیقایی آیینی اجرا می‌شود و این ارتباط معنوی وجود دارد مانند آثار باخ، بتهوون و موتزارت که از آهنگسازان برجسته جهان هستند

ارتقای سطح دانش مخاطب با آثار فاخر

این رهبر ارکستر در ادامه صحبت‌هایش به استقبال مخاطب ا زکارهای ارکسترال اشاره و اظهار کرد: «به یاد دارم سال‌ها قبل آقای شاملو به سمیناری پژوهشی در آمریکا دعوت شده بود و در آن برنامه دانشجویی از ایشان سؤال کرد که چرا شعرهایتان سخت است و شاید برای همه مردم قابل فهم و درک نباشد! آقای شاملو در پاسخ به آن دانشجو گفت هرگاه شعری می‌نویسم، گویا دیگر خودم نیستم. این موضوع بیان می‌کند، هنرمند علاوه بر بودن درکنار مردم، بایستی سطح دانش جامعه را هم بالا ببرد. یعنی ما به عنوان نوازنده‌های ارکستر سمفونیک تهران وظیفه داریم با اجرای آثار آهنگسازان بزرگ دنیا، سلیقه موسیقایی مردم را ارتقا دهیم تا مردم علاقه‌مندی بیشتری به شنیدن آثار کلاسیک دنیا داشته باشند. اما در مقابل، تبلیغات هم بسیار تأثیرگذار است. به عنوان مثال وقتی ارکستر سمفونیک تهران اجرای برنامه دارد، بهتر است در سطح شهر این موضوع دیده شود. نصیر حیدریان در پایان صحبت‌هایش به اجراهای پیش روی ارکستر سمفونیک تهران اشاره کرد و گفت: «تا پایان سال برنامه‌های ارکستر برنامه‌ریزی شده و قرار است طی برنامه ویژه‌ای شهریورماه قطعاتی از شومان، موتزارت و همچنین کنسرتو شماره ۲ راخمانینف را برای اولین بار اجرا کنیم. در آذرماه هم اجرای متفاوتی خواهیم داشت که مختص بانوان آهنگساز است با رهبری یک بانو.»

«نامیرا» مفهومی برگرفته از «کُلُّ یَومٍ عاشورا و کُلُّ أَرضٍ کَربَلا»

بهزاد عبدی، آهنگساز این اثر در گفت‌وگو با «ایران» درباره انتخاب عنوان این کنسرت بیان کرد: «این واژه زمانی در موسیقی تجربه خواهد شد که بتوانیم با ارکستراسیون و ملودی آن را نشان بدهیم و معنا کنیم. البته هر اثری ممکن است هر عنوانی داشته باشد اما زمانی که نامی‌را بر پدیده‌ای اطلاق می‌کنیم، اثر به همان شکل شناخته می‌شود. در واقع ماجرای موسیقی برگرفته از شعر و مفهوم شاعرانه است مانند انتخاب «نامیرا» که از مفهوم «کُلُّ یَومٍ عاشورا و کُلُّ أَرضٍ کَربَلا» است و این مفهوم در ذات خودش هیچ گاه مرگی نخواهد داشت.»

این آهنگساز در ادامه صحبت‌هایش گفت: «در این اثر از مثنوی نیر تبریزی، از شاعران دوران قاجار بهره برده‌ام. این مثنوی در ۱۰ بخش حماسه کربلا را روایت می‌کند که به صورت اوراتوریو نوشته‌ام. البته بعدها می‌تواند به صورت اپرا هم اجرا شود. ناگفته نماند هدفم این بود به صورت اپرا اجرا شود اما به دلیل کمبود زمان به اوراتوریو تبدیل کردیم.»به گفته این آهنگساز «اوراتوریو»: «اوراتوریو اپرایی است که به‌صورت کنسرت اجرا می‌شود مانند اوراتوریو حضرت مسیح که هندل ساخته است. در واقع اوراتوریو یک روایت و قصه از داستانی است که به صورت موسیقی بیان می‌شود.»

بهزاد عبدی درباره انتخاب خواننده‌ها بیان کرد: «براساس شناختی که از ویژگی‌های صدا و توانایی‌های خوانندگان داشتم، آنان را انتخاب کردم، چه بسا خوانندگان دیگری هم چنین توانایی‌هایی دارند اما شناختی از آنان ندارم. براین اساس به این گونه نبود که نقشی را برای خواننده خاصی بنویسم.»

بهزاد عبدی درباره نگاه مخاطب امروز به آثار آیینی بیان کرد: «سال ۱۳۸۷ اُپرای «عاشورا» را به نویسندگی و کارگردانی بهروز غریب‌پور ساختم. نگاه من به تعزیه، نگاه به اُپرای ملی است، در این اُپرا نقش‌های مثبت، اولیاخوان هستند که آواز می‌خوانند و نقش‌های منفی برای اشقیاخوان که اشتلم‌خوانی است و تلاشم این بود در «نامیرا» این ویژگی‌ها را رعایت کنم و بر مبنای تعزیه پیش بروم.»

ادای دینی با زبان موسیقایی

مجتبی عسگری، از خوانندگان نام آشنای موسیقی ایران است و پیش‌تر تجربه همکاری کارهای آیینی را داشته است مانند اجرای «سوگ شفق» که در آنجا نقش امام حسین(ع) را می‌خواند. همکاری با کنسرت «نامیرا» هم دومین تجربه کاری او با ارکستر سمفونیک است و در این اجرا نقش حضرت عباس(ع) را می‌خواند.او در گفت‌وگو با «ایران» درباره این اجرا بیان کرد: «از نگاه من با توجه به مشکلات و موانعی که هنر موسیقی همیشه در کشور ما تجربه کرده، اجرای این کنسرت در این ایام اتفاق بسیار خوبی است. البته قطعات متناسب با این ایام اجرا می‌شود که به نوعی بهانه خوبی برای ادای دین ما به اعتقادات مذهبی است که از کودکی با آن آشنا هستیم.»

به گفته این خواننده «موسیقی جزء لاینفک زندگی مردم است و جزئی از اتفاقات اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و هنری هر مملکتی است و هیچ گاه نباید تعطیل شود حتی در ایام سوگواری. جالب است بدانید ۲ سال پیش هم یک کار آیینی اجرا کردم. باید بگویم ما با همین اعتقادات بزرگ شده‌ایم و گوش‌مان از کودکی با صدای قرآن و زیارت عاشورا آشنا بوده است و این نوع اجراها هم موجب می‌شود بار دیگر همان حال و هوای خاص معنویت برای ما تکرار شود و شخصاً از این اتفاق بسیار خوشحال هستم. باید بگویم موسیقی در هر مضمون و موضوعی تأثیرگذار است. چه شادیانه و چه سوگ و چه آیینی و بهترین ابزاری است که موجب می‌شود بار دیگر باورها و اعتقادات‌مان را یادآور شویم.»

موسیقی‌های آیینی ریشه در اعتقادات ما دارد

هادی فیض‌آبادی، از خوانندگان کنسرت «نامیرا» است و در این اجرا نقش حضرت علی اکبر(ع) را می‌خواند. او در گفت‌وگو با «ایران» در این باره گفت: «پیش‌تر و در «اپرای عاشورا» با آقای بهزاد عبدی همکاری داشتم و در آنجا نقش امام حسین(ع) را می‌خواندم و در واقع دومین تجربه همکاری من با آقای عبدی و آقای حیدریان است. البته دو سال گذشته در اجرای آیینی «سوگ شفق» هم اجرا داشتم.»

این خواننده در ادامه صحبت‌هایش به اجرای موسیقی در ایام محرم و صفر اشاره کرد و گفت: «اجرای موسیقی در این ایام اتفاق بسیار ارزشمندی است و چه خوب است که بتوانیم در هر فرصت و شرایطی به زبان موسیقی با مخاطب ارتباط بگیریم. امیدوارم این جریان ادامه داشته باشد؛ چرا که موسیقی‌های آیینی ریشه در اعتقادات ما دارد و بخش قابل توجهی از جامعه با این موسیقی‌ها مأنوس هستند و از کودکی با آن آشنا هستند. براین اساس، بیان واقعه عاشورا با زبان موسیقی بسیار تأثیرگذار است و کسانی که علاقه‌مند به موسیقی یا شعر و ادبیات هستند با این جریان آشنا خواهند شد.»